

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ :

Για την Ελλάδα αρ. 10.—Για το Ξενοτικό φρ. χρ. 10

10 λεπτά το κάθε φύλλο λεπτά 10

ΠΟΥΔΙΕΤΑΙ : Στα κισόκια της Πλατείας Συντάγματος, Ομονοίας, Υπουργείου Οικονομικών, Σταθμού Τροχιοδρόμου (Οφθαλμιατρείο) Σταθμού ύπογειου Σιδηροδρόμου (Ομόνοια) στο καπνοπωλείο Σαρρή (Πλατεία Στουρνάρα, Ξενοτική) και στο βιβλιοπωλείο «Εστίας» Γ. Κολάρου.

Η συνδρομή του πληρώνεται μπροστά κ' είναι για ένα χρόνο πάντοτε.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΜΥΣΤΙΚΟ

το κρατούνε ακόμα, για λόγους Έθνικούς, μα εμείς θα το γράψουμε. Οι καλές πράξεις δεν πρέπει να κρατιούνται μυστικές. Το εναντίο, πρέπει να τελεάζονται για να ένθουσιάζουν τον λαό, για να παρακινούν κι άλλους σε μίμηση.

Εμάθαμε λοιπόν—Δευτέρα βράδυ μας τόπαν το μυστικό—πώς οι βουλευτές μας δεν θα την πάρουν την πρόσθετη επιχορήγηση των 1500 δρ. η το σωστότερο, θα την πάρουν για να την δώσουν οι ίδιοι, με τα χέρια τους, στο ταμείο της Έθνικής Άμυνας.

Νά πατριωτισμός μιά φορά! Όχι με λόγια, παρά με πράγματα! Οι βουλευτές έσκέφθησαν σαν καλοί πατριώτες που είναι πως δεν ταιριάζει σε τόσο κρίσιμες περιστά-

σεις, σαν τις σημερινές, να βυζαίνουν δίχως λόγο το Δημόσιο ταμείο και να φαιρούν τα μέσα από τον κ. Στάη να δεκαπλασιάζη τις μεταθέσεις των δασκάλων, που γίνονται όλες για λόγους Έθνικούς. Έχει τόσες άλλες ανάγκες το Έθνος, όχι όμως και σπουδαιότερες από τις μεταθέσεις, ώστε το Δημόσιο ταμείο πρέπει να δυναμωθώ με κάθε τρόπο για να μπορέση να τις αντιμετώπιση παληκαρσία. Έτσι έσκέφθησαν οι βουλευτές μας και είπαν :

— Άρκετά πληρωθήκαμε για τα λόγια που είπαμε και για τις δουλειές που δεν κάναμε σ' αυτή τα Σύνοδο Μένει τώρα μονίχα ο προϋπολογισμός. Για να τον περάση κι αυτόν ο Θεοτόκης, είναι πρόθυμος και τρεις και τέσσερις χιλιάδες στον καθένα μας να δώση. Γαλαντόμος ο άνθρωπος—με ξένους παράδες πάντοτε. Μα δεν τους θέλομε τους παράδες του. Τόν περνάμε και τόν προϋπολογισμό σε μιά δυο μέρες, κ' έτσι την προσθετη επιχορήγηση τη χαρίζομε στο Έθνος.

Νά λοιπόν που και το Έθνικό Λεπροκομείο αρχίζει να μας θαμπώνει με γενναίες και πατριωτικώτατες πράξεις. Κρίμα μονίχα που δεν είναι σήμερα πρωταπριλιά για να δικαιολογηθώ ή χονδροειδεστάτη αυτή ψευτιά που γράφομε.

Η «ΚΡΙΤΙΚΗ»

έπαψε. Έτσι βγάλε, μά; είπαν, κανένα φυλλάδιο ακόμα για να τελειώση μερικά δημοσιεύματά της, που τάφηνε τώρα στη μέση, κ' έπειτα θα κοιμηθώ κι' αυτή τον ύπνο τον αιώνιο. Κρίμα! Κάτι έδειξε κι' αυτή στην αρχή πως μπορούσε να κινή, κάτι ήθελε, κάτι φαινόταν πως ζήτουσε, μα δυστυχώς ύστερ' από τρία τέσσερα φυλλάδια άρχισε να παραδέρνη κ' αυτή σαν το καράβι που βρίσκεται δίχως τιμόνι μέσα σ' ανταριασμένο πέλαγο.

Κι' από την «Κριτική» το τιμόνι έλειπε. Όχι πως δεν ήταν άξια παιδιά εκείνοι που την διεύθυναν. Κι' ο Αξιώτης, και ο Λημπελέτ, καλά παιδιά κ' οι δύο τους. Κ' έσπούδασαν γερά στην Ιταλία να συνθέτουν μελοδράματα και να διευθύνουν όρχήστρες, όχι όμως να διευθύνουν και «Κριτική». Και γι' αυτό οι καημένοι—αφού κοντά στ' άλλα είχαν και το μεγάλο έλαττωμα για διευθυντή ενός τέτοιου περιοδικού να θυσιαζονται για να μη γαληνούν φιλική χατήριξη—άντι να διευθύνουν τη «Κριτική», διευθυνόντουσαν οι ίδιοι από τους συνεργάτες τους. Κ' έτσι έφριξαν την Κριτική του σκοπέλα πάνω στα βράχια της ιδεολογικής αναρχίας και την κατακομμάτισαν.

Λυπηρό αυτό, το ξαναλέμε, γιατί και μ' όλες τις αλλεΐψεις της η «Κριτική» κάτι καλύτερη από τα «Παναθηναϊκά» ήταν και κάτι σοβαρότερο κι' αξιοπρεπέστερο από τον κ. «Ακρίδα» ζητούσε.

ΤΟ ΦΡΑΓΚΟ

όσο πάει και κατεβάνει και σε λίγο θα έξευτελιστή τόσο που κ' η χροστική δραχμή μας, ή βρωμιά κ' ή κουρελιασμένη, θα το περιφρονή.

Ές όφονται που το κατάντησαν έτσι. Μα περισσότερο απ' όλους ως όφονται οι έμποροι που ενδιέκρινουν τις πράγματιες τους μόλις το φράγκο ανεβή ένα τέταρτο του λεπτού, τώρα που κατρακυλάει κάθε μέρα στον κατήφορο, κρατούν τις ίδιες τιμές με την πρόφαση πως είχαν αγοράσει όταν το φράγκο βρισκότανε στις δόξες του.

Την παρατήρηση αυτή την κάνει σήμερα όλος ο κόσμος, γι' αυτό και μες την γράφομε. Για κανένα άλλο λόγο.

Η ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

του κ. Ίουλιού Έσπλιν μεταφρασμένη από τον ποιητή κ.Κ. Χατζόπουλο (Πέτρο Βασιλικό) θάναη ή καινούρια επιφυλλίδα μας που θάρχηση από τάλλο φύλλο.

Η «Ιφιγένεια» είναι δράμα σε τρεις πράξεις γραμμένο γερμανικά, μ' Ελληνική ύποθεση, έβγηκε δε τελευταία σε βιβλίο, αφού πρώτα δημοσιεύτηκε στο «Magasin für Litteratur» το αρχαιότερο κ' ένα από τα έπισημότερα Γερμανικά περιοδικά.

Ο κ. Έσπλιν, που ήταν ως τώρα γνωστός ως λυρικός ποιητής, διηγηματογράφος και κριτικός, με την «Ιφιγένεια» του—ή όποια δημοσιεύτηκε άμέσως ύστερ' από το μυθιστόρημά του «οι Δημιουργίες»—έγκαινιάζει το δραματικό του στάδιο στον φιλολογικό κόσμο της Γερμανίας.

Το πρώτο αυτό δράμα του Έλληνα την κατανογή συγγραφέα έχαρητηρίστηκε από τους Γερμανούς κριτικούς ως έργο γνησίου ποιητή, γεμάτο ζωή, από κείνα που σπάνια γράφονται.

Ο ΚΑΡΑΜΗΤΣΑΣ

ήταν ένας από τους δυο τρεις αληθινούς έπιστήμνες που έχουν απομείνει στη Ίατρική Σχολή. Οι μαθητές του τον έχτιμούσαν και τον έλάτρευαν. Το έδιο κ' η κοινωνία. Σοβαρός στ' δουλειά του, μα και γλυκομίλητος. Μα περισσότερο απ' όλα, αξιοπρεπής κι' ως έπιστήμνας κι' ως άνθρωπος κοινωνικός.

έπασαν να εξηγήσουν την αίτία. Και άλλο λόγο δεν έβρισκαν, πάρεξ που ο χιλιάρχος είχε λάθει διαταγή ν' αναχωρήσει για την Κόρκυρα ή για άλλο κάστρο, κ' έσυμπεράιναν πως παρατη απόφαση να παραιτήσουν την Κασώπη στην τύχη της, κ' έδειλιαζαν όλοι. Κ' έγινε στην άτυχη χώρα όχλαγωγία μεγάλη. ο λαός ήθελε να παραδοθεί για να μη χυθεί άδίκως αίμα, αφού άλλη σωτηρία δεν έβλεπε. Ο ζήλωματικός έβρέθηκε σε δύσκολη θέση και για να ησυχάσει τον κόσμο εκήρυξε, ότι το βράδι ο Θεόδωρος θάτουν όπισω, γιατί είχε πεί μόνο στην Ηράκλδα να ιδεί την άρραθωστική του. Η κήρυξη όμως τούτη έρέθισε πολλοί δεν έπίστεψαν κ' έξακολουθούσαν να φωνάζουν για την παράδοση. «Ο Φιλόστρατος» έλέγαν «είναι πρόδότης τι έχει να κάμει μ' άφτόν ο στρατηγός μας»; Άλλοι όμως που έγνώριζαν την παντοειά του έλυπηθήκαν, και μιά φωνή έβγηκε στον κόσμο, άσκημη για το χιλιάρχο, που ύστερα χιλιά στόματα την ξανάειπαν. «Άχ, κι' ο Θεόδωρος έχει να κάμει με τους ρευγάτους προδότες, και μες έφυγε».

*Ο Θεόδωρος» έραξε η Άσκληπηγένεια χαρούμενη κ' έδραμε προς δεξιά του με άμετρα χαρά.

Κι' ο Θεόδωρος ήτουν πολύ συγκινημένος. οι βάρβαροι δεν είχαν πάρεξ την Ηράκλδα κ' ήταν ακόμα άφ-

του η Άσκληπηγένεια.

«Τι νέα» έπρόσθεσε εκείνη άκρυσημένη. «οι βάρβαροι έφυγαν; τους ένίκησες»; Ο χιλιάρχος έκρέμασε το πρόσωπο. τι έπρόσθεταν από άφτόν το άδυνατο; Αποκρίθη— «Οι βάρβαροι δε φεύγουν. ναί στη χώρα δεν έβαλαν άλλο χέρι, μα κούρασαν τα χωριά και θα ξερετε βέβαια που είμμεσαν εδώ τώρα. Ηρθα, Άσκληπηγένεια, να ιδώ που είστε, να μάθω τι θα κάμετε. ήμουν στενοχωρημένος. Πως να σας γλυτώσω»;

«Τι είμαι γώ» άπολογήθη με πάθος η νέα. «ο τύπος μου καταστρέφεται και τρόπος δεν υπάρχει φαίνεται να διαχτούν έδώθε. Άχ το καυμένο το νησί πως υποφέρνει. Και οι κάτοικοι δεν πολεμούν τους κάνοον τόπο. Τα λειβάδια είναι έρημα, ο κόσμος έπηρε τα όρη, άλλοι ύποτάζονται και υποφέρουν κάθε τι για ναχούν τη ζωή χάρισμα. Από τα χτες μας λέγουν, ανεβαίνουν οι βάρβαροι και στα βουνά μας που θα δώσει όλος άφτός ο κόσμος»;

«Μά γιατί, Άσκληπηγένεια, δεν έπρωλάβετε άλλο να φυλαχτήτε, ως σας έσυμβούλεφα»;

«Τι πειράζει; ήμουν βέβαιη που θα τους ένικουσε. Τώρα και να ήθελαμε τρόπος δεν είναι. Από τάλλο μέρος του βουνού άλλοι τόσοι βάρβαροι δερνουν τον τόπο και η Κόρκυρα στρατό δεν έχει για να τους πολεμήσει. Ο αυτοκρατορικός στόλος φαίνεται έποντίστη κ' εκείνος, οι θαλασσιές είναι γιομάτες πλοία του Τω-

πύλα».

«Τι θα γίνει λοιπόν τώρα»;

«Η Άσκληπηγένεια έσώκωσε τις πλάτες.

«Θα σας πιάσουν» έπει ο Θεόδωρος με πόνο.

«Όχι, όχι. ζωντανή δε θα με πιάσουν» άποκρίθη χαμογελώντας κ' έσώπασαν κ' οι δυο κ' έμέναν άναποφράστοι. Έπέρασε έτσι ώρα χαμπόση.

«Άφου, κόρη μου» έραξε έάφνωσ ο Φιλόστρατος περίτρωπος. «Έχαθήκαμε οι βάρβαροι έρχονται, που να πάμε»;

Ο χιλιάρχος άχνισε, αλλά μαθημένος στον κίνδυνο δεν έχασε το νου του. «Που είναι τοι» έπει.

«Άνεβαίνουν».

Κι' αληθινά έως διακόσια άλογα έφαινόταν στ' ορίζο του βουνού που ανεβαίαν χωρίς να βιάζονταν κατά το ταχτικό τους. οι χρυσαυμένες περικεφαλιές έλάμπαν κ' ένα σύγνεφο μπουχού τους ακολουθούσε.

«Είνε μακράν ακόμα» έπει ο Θεόδωρος «ας φύγουμε στην Κασώπη. Που άλλου να πάτε; Το κάστρο εύκολα δε θα μου το πάρουν κ' ίσως φτάσει κι' ο Ίονικός στόλος».

Κι' ανεβήκαν στ'άλογα, κι' έβιάζονταν προς τη χώρα. Ο δρόμος ήταν έλέφτερος, αλλά πουθενά άνθρωπος δεν έφαινόταν. οι κάμπου εκάπνιζαν, τα χωριά ήταν ρειπιμένα σε λίγες ήμέρες το γελάμενο νησί εί-

